

COSSOS SANTOS DELS MÀRTIRS
Manresa, 30-8-2026

Lectures del diumenge XXI ordinari, cicle A: Jr 20,7-9 / Rm 12,1-2 / Mt 16, 21-27

Sr. Degà i membres del Capítol,
Sr. Alcalde de la ciutat de Manresa,
Srs. Regidors de l'Excel·lentíssim Ajuntament,
Confraria dels Cossos Sants,
Pabordes, pubilla i hereu,
Benvolguts tots, fills i filles de Déu.

La ciutat de Manresa, en el darrer diumenge dels mes d'agost, malgrat el pas del temps, continua fidel a la festivitat dels Cossos Sants, les relíquies de sant Maurici, santa Agnès i sant Fruitós. De fet, li confereix la categoria de festa major i l'envolta amb tota una sèrie d'actes que expressen la importància que els manresans i manresanes li atorguem. La vostra presència, estimats germans, encapçalada per les digníssimes autoritats, palesa l'estima a la tradició multisecular d'aquesta solemnitat que commemora l'arribada a la ciutat de les relíquies dels sants màrtirs de Crist: el soldat Maurici, la noia verge Agnès i el bisbe Fructuós. Aquest temple, honor de la ciutat de Manresa, fet amb l'esforç de tot un poble que estimava la seva fe i volia, al mateix temps, que el marc de les celebracions fos l'adient per a una població que creixia; aquesta església, dic, necessitava la presència de relíquies de màrtirs per a aconseguir millor la seva missió de lloc de pregària i de culte. Han passat sis-cents cinquanta-quatre anys del trasllat dels Cossos Sants des de la veïna població de Sant Fruitós de Bages i avui tots nosaltres, amb cor agraït, celebrem la presència de les relíquies santes i el patronatge dels sants màrtirs, il·lustres i invictes, sobre la ciutat de Manresa.

L'exaltació i el reconeixement dels sants patrons no ens pot fer oblidar la seva realitat humana, com la nostra. Ells donaren el seu testimoniatge —no oblidem que la paraula *màrtir* pren la seva significació de la seva arrel grega, que vol dir «testimoni»—, des de la seva condició d'homes i dones com nosaltres. Els cristians no considerem pas els màrtirs com a superherois, sinó com uns que visqueren amb fidelitat la seva fe cristiana, confiant en la força de l'amor de Déu, amb totes les seves conseqüències, fins al vessament de la seva sang, essent per això testimonis de fe. Els màrtirs són els deixebles de Crist per antonomàsia, ja que en ells es manifesta aquell amor que, segons la Sagrada Escriptura, és més fort que la mort.

De fet, en el llibre de l'Apocalipsi hi trobem aquestes paraules, que es poden referir a ells: *No van estimar tant la vida que els fes por la mort* (Ap 12,11). Sí, ells estimaven la vida com tots nosaltres; però, havent-se trobat amb Crist i, amb ell, havent-se trobat amb la Vida amb majúscula, quan els posaren en la tessitura d'abandonar-lo, no ho feren; al contrari: renovaren la seva opció per ell, venent la mateixa mort amb la fe en Crist, amb l'esperança de l'eternitat i duent en el seu cor l'amor a Déu i als germans, expressada en el perdó envers els seus botxins.

Els màrtirs són, doncs, veritables deixebles de Jesucrist. En efecte, seguir l'autèntic mestre és quelcom més que un vestit que em puc posar en ocasions especials. Ser cristià implica

l'existència sencera, amb totes les seves facetes, perquè té la seva arrel en el cor, com a lloc central de la persona humana, on som estimats i des d'on podem estimar de veritat. En realitat, ser cristià significa haver-se trobat amb aquell que dona ple sentit a la vida, descobrir la veritat que ordena l'existència, li posa fonament i impulsa l'home a seguir caminant amb esperança. I tot això demana la valentia i el coratge del qui sap que el Senyor mai no abandona cap dels seus fills. És la fidelitat del qui sap que Jesús sempre ens precedeix, ens va al davant duent la creu. Sí, podem ser fidels, perquè el Mestre és fidel i ens guia en la donació, en el sofriment, en l'amor. A nosaltres solament ens pertoca, com a deixebles, seguir les seves petjades.

En l'evangelí que ens ha estat proclamat, hem vist com Jesús renya Pere perquè vol apartar-lo del camí de la fidelitat a la missió encomanada pel Pare. El primer dels apòstols, el qui acaba d'escoltar que el Senyor li diu que és Pere i que sobre aquesta pedra edificarà la seva Església (cf. Mt 16,18), ara gosa proposar-se com a capdavanter, assenyalant el camí, oblidant la seva condició de deixeble. Jesús, amb paraules fortes, el col·loca al lloc que li pertoca: darrere Jesús, que, com a mestre, va al davant. El Senyor, en aquest moment, com hem escoltat, expressa clarament què significa ser deixeble seu: *Si algú vol venir amb mi, que es negui ell mateix, que prengui la seva creu i m'acompanyi. Qui vulgui salvar la seva vida la perdrà, però el qui la perdi per mi, la retrobarà.*

El cristià és deixeble del qui va al davant amb la creu a coll per donar la vida per la salvació de la humanitat. Jesús és el primer d'entre els màrtirs, el testimoni per excel·lència, de qui tots els màrtirs prenen el nom. Nosaltres contemplem els màrtirs com a grans testimonis que, amb la donació de la vida per amor, manifesten al mateix temps la grandesa de la dignitat de la persona humana, la qual des de la llibertat fa ofrena de la seva existència per la veritat i l'amor. Perquè, hi ha quelcom més gran que donar la vida per la veritat i l'amor? La bellesa suprema de la criatura humana, feta a imatge i semblança de Déu, es fa present en la conjunció de la veritat i l'amor indestructiblement units. (Experiència de l'eclipsi solar).

Els nostres sants màrtirs vessaren la seva sang en les persecucions del inici de la fe cristiana, en el segle III, en situacions diverses. Opten per Crist i no poden prendre cap més arma que la de la caritat i no donant vassallatge a ningú més que a l'únic Déu, manifestat plenament en el rostre humà del seu Fill, nostre Senyor Jesucrist, com feu sant Maurici. Per la seva banda, santa Agnès, amb un cor enamorat de Crist, l'únic i veritable espòs, no cedeix, malgrat la por als sofriments i a la mort, en la seva donació plena al Senyor. Un home, escollit per a ser el bisbe de l'Església de Tarragona, quan irromp la persecució contra els cristians es manté fidel al seu Déu i a la seva comunitat i mor a l'amfiteatre de la seva ciutat pregant per tota l'Església estesa d'Orient a Occident.

Aquests testimonis de fidelitat, donació i caritat no resten pas en un passat remot, sinó que travessen la història fins a arribar a nosaltres, homes i dones del segle XXI. Perquè han estat molts els qui, com ells, han donat la vida per la veritat i l'amor. Us recordo dos testimonis que són lluminosos per als temps actuals.

El primer és sant Tomàs More, patró dels polítics, pare de família, servidor públic i home d'una fe incòlume. En un moment decisiu de la seva vida, essent lord canceller de la corona anglesa en temps d'Enric VIII, no va claudicar quan li van demanar que renunciés a allò que la seva consciència veia certament com a veritat. Davant de plantejaments en què el fi justificava els mitjans, el seu principi de conducta va ser sempre, emprant les seves pròpies paraules: «L'home no pot ser separat de Déu, ni la política de la moral.» Tot i que la pressió per part del rei va ser fortíssima per tal que canviés de principis, ell es va mantenir fidel. Va posar la veritat, la dignitat humana i el bé comú per damunt dels interessos particulars del monarca. Ell sabia que el preu que hauria de pagar seria el de la pròpia vida, però això no el va pas fer recular. Mireu amb quines paraules va consolar la seva filla en els moments més crítics: «Tingues, doncs, bon ànim, filla meva, i no et preocupis per mi, sigui el que sigui el que em passi en aquest món. Res no pot passar-me que Déu no ho vulgui. I tot el que ell vulgui, per més dolent que ens sembli, és en realitat el millor.»

I un segon exemple que us voldria proposar és el dels anomenats màrtirs de Líbia. Eren vint-i-un treballadors migrants, coptes egipcis, que l'any 2015 —fa quatre dies— van ser assassinats per la seva fe en Crist en mans del Daesh (les imatges del seu degollament a la costa mediterrània de Líbia van colpir al món, contrastant el color taronja del seu vestit de treball amb el color negre dels vestits dels assassins). Entre ells hi havia també un home subsaharià, Matthew Ayariga, de Ghana. En aquells moments extrems, en què els botxins l'haurien pogut alliberar perquè no era cristià, ell va identificar-se amb la fe d'aquells companys egipcis: va descobrir que el Jesús en qui creien els coptes i pel qual estaven disposats a morir, abans de negar-lo, era el seu Senyor, el rei de la Pau, el seu Salvador. La violència més brutal i absurda no va poder tòrcer ni l'amor ni la veritat. De fet, moriren tots ells professant amb els llavis que Jesús és el Senyor.

La història dels testimonis de Crist continua a l'hora de manifestar la grandesa de la llibertat de la persona humana en quelcom tan important com la consciència. Què ens pertoca a nosaltres, ara i aquí? Que ens serveixin les paraules de sant Pau als cristians de Roma sentides en la segona lectura: *Per l'amor entranyable del nostre Déu, us demano que li ofereu tot el que sou, com una víctima viva, santa i agradable. Això ha de ser el vostre culte veritable.* Tinguem, estimats germans, la mirada posada en Déu i escoltem la veu de la consciència, petjada del Senyor en els nostres cors, il·luminada per la fe, i fressarem els camins de la veritat i l'amor que la nostra societat necessita. Que els nostres sants patrons, Maurici, Agnès i Fruitós, intercedeixin per nosaltres i per tots els qui en aquesta noble ciutat de Manresa estimen, lluiten i treballen. Així sigui.